

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- és Czérna-utóza sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utóza 325. sz. alatt,
hol minden délután található,
ap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Agy-küüllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
Árszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-küüllőmegyei érdekű közlemények
Gyöngyössi István
Árszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- és nagy-küüllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szent-ágothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

61-ik szám.

Brassó, Szombat május 25-én.

V. évfolyam. 1889.

Szomoru tünemények.

A legujabb statisztikai kimutatások szerint a házasságok száma az országban csökkenőben van; minden évben kevesebb az esketések száma az előző éviéknél.

Ez apadás 1884. év óta észlelhető.

Szomoru tünemény! Annál szomorubb ez, mert a népesedési statisztika szerint a gyarapodás nem csökkent s így kézen fekvő, hogy a törvényes házasságok csökkenésével emelkedik a vadházasságok száma. Ez pedig szomoru, mert egyrészt aláúsója a közérkölcnek, másrészt szerencsétlenné, boldogtalanná tesz egy egész nemzedéket, tekintve azt az elbánást, melyben törvény és társadalom egyaránt részesíti a törvénytelen gyermekeket, a bűnös viszony ezen ártatlan gyümölcsseit.

A törvénytelen gyermek ki van lökve a társadalomból, a törvény maga excommunicálja. Az apa vagyona nem száll át rájuk, rokonok öröklők azt s nem a vérbeli magzatok, kiknek egyetlen bűnök az, hogy születtek, hogy apjuk könnyelműségének áldozatai.

A vadházasságok szaporodása a közérkölc hanyatlásának legpontosabb hőmérője. Emberek, kik egymással élnek, nem bírnak annyi erkölcsi bátorsággal törvényesen is egymáséi lenni. A férfi, kinek nem derogál szerelmi viszonyt folytatni egy nálánál alacsonyabb rangú nővel, méltóságát vagy családjára iránti gyengédségét látja megsértve, ha e nőt isten és az emberek törvénye által magához fűzi. Mintha nem volna mindegy, akár él-e vele törvénytelen viszonyban, akár nevére tette! hisz mindkét esetben jellemre hat az.

A legtévesebb felfogás, mely ma a társadalomban lábra kapott, hogy a férfinak minden szabad. Bizony nem szabad! És ha mindazonáltal leereszkedik, mert szíve vonzalmát követi, úgy legyen annyi erkölcsi bátorsága, föl is emelni azt, kit szíve vonzalma követ. Mert a szegénység nem szégyen, a szegénység nem lehet még elég válaszfal ember és ember között; annál dicsőbb, ha a gazdag, a tekintélyesebb le tud ereszkedni a szegényebbhez és kisebbhez s fölemelni őt magához.

Csak a becsület — egyedül csak ez —

lehet akadály. De a ki becsületen leereszkedett, már megbecsületenítette önmagát, annak amugy sincs már mit veszteni.

De hát tulajdonképen mi lehet oka a házasságok csökkenésének?

A fiatal emberek léhasága, avagy a leányok túlságos igényei, az élet megdrágulása, vagy a gondolkozásmód általános megridegtülése? — A fiatal emberek túlnyomó részének léhasága és a leányok túlságos igényei igazán lépést tartanak: mindkettő növekvőben. A középorsú fiatal ember nehezen határozza el magát a házasságra, mert a legszegényebb leánynak is olyanok ma már az igényei — tisztelet a kivételeknek — hogy az ő polgári jövedelmét csak a toilette is kétszeresen haladná meg. Hát még a szórakozások, nyári lakás, fürdőzés, utazás és a pénzköltés annyi más módja!

Ily körülmények között természetesen minden házasulandónak előbb nagy vagyonra kell szert tennie, hogy mindezt győzhessen. — Hiába, ilyen igényekkel lép fel ma a társadalom!

És a férfiak? A fiatalság legnagyobb része oly kevésbé reális gondolkozású, hogy az apa bizony nehezen határozza el magát, hozzáfűzni gyermeke életét. A legritkább házasságok ma már, melyek szerelemből erednek; rendesen a közvetítés játssza a főszerepet, ezen, a keleti népektől átvett rít szokás. A fiatal ember, ha megértette is neki egy leány, azt keresi, mennyi pénze van: ez nyom leginkább a mérlegben.

És ha ehhez még az élet tetemes megdrágulását vesszük, bizony nem valami biztató a jövő.

A mi azonban a legszomorubb e dologban, az, hogy e kórtünetek épen a nemzet zömét képező középosztályban kaptak lábra s itt mutatkozik a leányok megvénülése legnagyobb mértékben, a mi kétségtelenül a túlságos luxus-hajhászatban találja csak magyarázatát.

Az esketések száma olyannyira rohamosan hanyatlik, hogy míg 1884-ben 10.000 lakosra még 98 esketés jutott, 1888-ban már csak 85 esett. Ez pedig nagyon kevés.

Valóban sok tekintetben majdnem kétségbeesett volna a társadalmi élet mondható, s érzi mindenki, hogy történnie kell valami rendkívülinek, a mi ismét rendes kerékvágásába terelje vissza az onnan kizökkent kocsit.

Országgyűlés.

A képviselőház szerdán is a kultuszminiszterium költségvetésének általános részét tárgyalta.

Orbán Balázs, az első szónok, úgy találta, hogy a közös hadsereg miatt nem haladhat kulturánk, melynek igazi lendületet csak 20—25 milliós budgettel lehetne adni. Firczak Gyula elismerve a szép haladást, melyet 1868. óta tettünk, lelkesült szavakban emlékezett meg a ruthének mindig hazafias multjáról, de ráutalt sanyaru anyagi helyzetükre is, minél fogva a kormány és más tényezők figyelmét e körülményre felhíva, a magyar nemzeti kultúra hatályos előmozdítását sürgette élénk helyeslések közt. Madarász Imre a szélsőbalról szintén elismerte a haladást e téren, de utalt többrendbeli fogyatkozásra. Örömmel vette a kultuszminiszter nyilatkozatát a kisedovodákról, hangsúlyozva egyuttal, hogy e tekintetben az állam többet tegyen, mint eddig. — Most Berzeviczky államtitkár emelt szót nagy sikerű polemára Kovács Albert, Hock Benedek és Herman némely állításával és hatásos szavakban emelő ki, hogy a kritika, melyet némelyek gyakorolnak, nem egyéb, mint becsmélés, feketére festés. Hockkal szemben kimutatta, hogy tavaly egészen kormányparti szempontból bírálta a közoktatási viszonyokat, ma ellenzéki szellemben teszi; akkor feltételelenül megbízott a statisztikai adatok hitelességében, ma kétségbe vonja. Az államtitkár után Benedek és Hock szólaltak fel személyes ügyben és szavaikat rectificálva.

Öt percnyi szünet után Linder György hozott fel egyes speciális kérdéseket, melyekre gr. Csáky miniszter válaszolt, kijelentve, hogy a zeneakademiánál állítólag előfordult botrányt megvizsgáltatja s míg személyes tudomást nem szerez, nem hiheti el. Végül Komlóssy Ferencz a kath. autonómia hívének mondva magát, e témáról beszélt, de folyton polemizálva Ugronnal és Fenyvessyvel.

Az olasz király Berlinben.

Csak most vagyunk azon helyzetben, hogy teljesen részletes képet adhassunk Umberto király berlini fogadtatásáról.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A telefon.

— Népszerű természettani értekezés. —
(Folytatás.)

Ilyenek a telegráf-áramok befolyása, a közeli párhuzamos huzalok zavaró hatása, a levegő nedvessége és villamossága stb., miknek legyőzésére vagy ellensúlyozására az ily telefonokban gerjesztett áramok sokkal gyengébbek, hogysem a hang kivétel nélkül mindig tisztán kivehető legyen. Ezért a hanghullámokat az erősebb ellenállást eszközölő villamos-telep áramából hozták létre; az eddig használt vaslemezkek helyett pedig olyan anyagról kellett gondoskodni, mely a kapott rezgéseket gyorsabban — ugyszólván pontosabban — változtatja át villamos-folyammá. Hozzáteszem, hogy itt csak az áttevő-készülékkel kellett módosítani; ehhez alkalmas anyagnak pedig (mely elektromos ellenállását hamar megváltoztassa) legjobbnak bizonyult a szén, melyet fel is használtak e célra a vasdelej helyett.

Első volt ezek közt a langeszű mechanikus, Edison, ki ügyes találmányával a Bell telefonjára következő évben, már 1877-ben föllépett. Bármennyire is szeretnék viszontagságos, munkás életére (mely buzditó például szolgálhat minden előretörő iparosnak), valamint számtalan egyéb találmányára kiterjeszkedni, de ezek részletes elmondását idő- és helyszűke miatt

máskorra kell halasztanom. Csak annyit említek meg, hogy neki köszönhetjük a villamos világítást és tollat, a fonográfot stb., — holott soha rendes iskolába nem járt, fizikát pedig épen nem tanult és hogy fiatalsága mellett is már több mint 100 szabadalma van különböző javításaira vagy találmányára.

Edison, készülékénél összetört finom grafit vagy szénport használ s ezért azt „Charbon telefon”-nak nevezte el. Eleinte külsőre hasonlított Graham Bell találmányához, majd elhagyta annak hosszukás fogóját s így czélszerűsége most ép ebben a fél alma alakú kicsinyes- és könnyű használhatóságában áll. Szerkezete egyszerű. A beszélő-tölcsér alatt van egy vékony fémlemez, ez alatt pedig egy ruganyos gomb, mely a két fém közé szorított szén-masszára támaszkodik, mi végül a drót-vezetékekkel van összekötve, mely a hangot továbbítja. Beszéd alkalmával a hanghullámok különböző nagyságu nyomást gyakorolnak a kis gombra, mit az a szénporral közöl s ez által az átfutó villam-áram szintén hullámzóvá lesz és így a beszédet nem gyengíti meg, mint a mágneses telefonok, hanem tisztán, érthetően adja vissza.

A készülék áttevője nem egyéb egy pony-crown vagy Bell-féle telefontól s az egész úgy van felállítva, mint azt manap már mindenütt látjuk. A falhoz egy csinos kis íróasztal van erősítve, melynek bal felén Edison áttevője van megerősítve, úgy hogy állandó helyzetben körülből a szájunkig ér, jobb oldalán meg

a másik készülék függ, mit ha leveszünk szegéről, csengetéssel ad jelt a másik telefon-állomásra.

Ugy Edison javítása, miát az ezutáni tökéletesített telefonok is, mind a francia elektrikus Du Moncel elvén készültek, mely így hangzik: „Mentől nagyobb a vezetők ellenállása, annál nagyobb az áram intenzitásának az érintkező pontban gyakorolt nyomással járó növekedése, a mely változik még a szerint, a mint a vezetők többé-kevésbbé kemények vagy többé-kevésbbé jól vannak megtisztítva.”

V.

De hogy ez a találmány tökéletes legyen s általában hogy a telefon-közlekedés mai állására fejlődhesen, egy kiegészítő mellékkészülékre volt szüksége. Ez a mikrofon, a villamos beszélők egy egészen új neme, s a véletlen úgy akarta, hogy nem sokkal Edison után, még ugyanabban az évben közkinccsé legyen. Feltalálója az angol Hughes tanár, egykor zongoratanító és betünyomó-telegráfjáról már híres fizikus, ki arra a tapasztalatra jutva, hogy némely test ép oly érzékeny a hang, mint a fény iránt, — készülékét a következőkép állítá össze. Egy veelezengő-szekrény szélére függélyes deszkafalat állított és erre erősíté meg a két széncsésze közt szintén merőlegesen függő csúcsos, kemény köszendárat, mi két sodrony által egy villamos-teleppel van összekötve. Ez az áttevő; az áttevő rendszeren egy Bell- vagy Edison-féle telefon.

(Folytatása következik.)

Legérdekesebb volt a bevonulás. Pompás látványt nyújtott a király bevonulása a hársfák alatt, miután a brandenbúrgi kapun való átmenetekenkor 101 ágyulós dördült el. Az ágyudőrej éppen elhangzott, midőn a király kocsija az operatérre ért, a hol a művészek hódolata mutattatott be, mely abból állott, hogy 20 fiatal hölgy 6-német és 20 fiatal ember velenzei jelmezben üdvözölték őt; Joachim vezérlete alatt, a „Seht, er kommt mit Ruhm gekrönt“ dallamára kardalt énekeltek, melynek olasz szövege a királyt ünneplé. Az operatér nagyszerű látványt nyújtott. — Az egyetem közép-kapujában nagy arany-bronz Minerva-mellszobor állt, sötétvörös kárpitozat között és vele szemben állott Begas óriás csoportja, a mint Germania a reá föltekintő, az olasz fejkötő által jellemzett Itáliának kezét nyújtja.

A trér fénypontját azonban a nagy, fehérrel s arany-brokáttal díszített, hatszögletű, aranyos geniusek által tartatott királyi sátor képezte, melyen a király átvonulandó volt. Itt három eszményi alak, mint a képőművészetek személyesítői, várták a királyt; az alakokat Hochenburger asszony drámai színésznő és Leisinger és Hiedler operaénekesnők személyesíték, a kik zöld, fehér, és veres felső ruháikkal egyszerűsmind az olasz hármasszint tüntették elő. Hochenburger asszony olasz költeményt szavalt, mely Umberto királyt, mint Németország barátját és mint a művészi Olaszország királyát ünneplé. A király, kit megörvendeztetett e hódolat, a művésznőnek olasz nyelven köszönetet mondott ez üdvözléért. Hochenburger asszony azonban, ki nem érté a királyt, zavarában nem tudott válaszolni s végül őszintén így szólt: „non capisco“, mire a király azt felelte, hogy így még inkább csodálja jó olasz előadását.

Igy érkezett feltizenkettő után a menet a császári kastélyba, a hol a Gardes-du Corps-teremben üdvözlé a császárné a királyt, ki a császárnénak kezét csókolt. Csakhamar felvonatott a kastély zászlórudjára az olasz királyi lobogó a császári lobogó mellé.

A berlini és spandau helyőrség fölött tartott diszszemle rendkívül fényes lefolyású volt. A csapatokat maga Vilmos császár vezényelte és eléje lovagolt Umberto királynak, ki néhány percczel később érkezett meg. A császár végig kísérté a királyt a csapatok arcvonala előtt s azután kétszer elvezette a király előtt a csapatokat, Vilmos császár tábornoki diszgyenruhát viselt az Annuuciata-rend szalagjával, Umberto király pedig porosz huszár-egyenruhát a fekete-sas-rend szalagjával. A császárné Umberto király mellett jobboldalt lovagolt. A meiningeni örökös hercegné szintén lóháton jelent meg. A német trónörökös, Frigyes herceg és Crispi olasz kormányelnök kocsin vettek részt a diszszemlén. Midőn Umberto király végig lovagolt a csapatok arcvonala előtt, a zenekarok az olasz királyi indulót játszották. A szemle színhelyéről Umberto király és a trónörökös a Löwe-féle fegyvergyárba mentek, Vilmos császár pedig a zászlót kísérő század élén visszatért a városba. A császárt a nép mindenütt lelkesült éljenzéssel s kalapok és kendők lobogtatásával üdvözlötte.

A nagy diszzebédén Vilmos császár felköszöntőjében köszönetet mondott Umberto királynak barátságáért, melynek bizonyosságát adta látogatásával, aztán így folytatta szavait:

„Csapataimat is hálás büszkeség tölti el, hogy Umberto király szemei előtt becsülett megálhassák

helyüket. Örömmel emlékezve vissza a gyönyörű képre, melyet a római csapatszemle nyújtott, poharamat emelem és Felségtek derék csapataira, valamint a savoyai házzal fönnálló változhatlan barátságra, mely háznak jeliséje: „Sempre avati Savoya“ Olaszország egységére vezetett. Umberto király éljen!“

Erre Umberto király olasz nyelven válaszolt, benső meghatottsággal mondván köszönetet az érzelmekért, melyeknek a császár kifejezést adott. Aztán így folytatta szavait:

„Berlinbe jövetelem magasztos és hálás kötelesség. Biztos vagyok benne, hogy e helyütt mondott szavaim Olaszország érzelmeivel teljesen megegyeznek. Németország és Olaszország, egységük helyreállítását az európai béke biztosítékává lettek. Katonáink, kikről felséged oly elismerőleg emlékezett meg és felséged hadserege, melynek csapatait bámulni alkalmam volt, tudni, fogják nagy feladatukat teljesíteni. Poharamat emelem a császár, a császárné és egész családjuk egészségére, poharamat emelem a dicső hadseregére és a német birodalom jólétére.“

A német a sajtó folyton e látogatás nagy horderejét emlegeti. Maga a londoni »Standard« a rendkívüli lelkesedésre utalva, melylyel Umberto olasz király Németországban fogadják, kijelenti, hogy a hármasszövetség ez újabb megpecsételését az angol nép megelégedéssel üdvözlí, mert a béke legjobb biztosítékát és legjobb zálogát látja benne annak, hogy Európa fundamentális érdekei sértetlenül kerüljenek ki mindeu tüzipróbából.

Törökország kereskedelem-jogi viszonyai.

Tanulmány.

Szterényi Józseftől.

IV.

Eltekintve attól, hogy a hitelezőt állandó veszély fenyegeti az alperes hamis esküje, vagy kicsinyes alaki hibák miatt, teljesen elutasítatni, sőt inkább feltéve, hogy a hitelező per-nyertes, ez most a végrehajtást foganatosítja, mely többé-kevésbé, a szerint a mint ingó vagy ingatlan vagyonról van szó, felette költséges, unalmas, — a végrehajtási eljárás a legtöbb esetben sikertelen, ingatlannál egyenesen lehetetlen, sőt ingóságnál is kétes, mert itt teljes virágzásában van az a szokás, hogy a hitelező kijátszatik mindennemű látszat-szerződéseket, elsőbbségi igénylők és örökös használatok által.

A büntető törvény elnéző végrehajtása és az ezzel járó óriási, képzeletet fölülmuló költség, még tápot nyújt ezen borzasztó állapotoknak.

Ennyit egy török kereskedelmi bíróság előtt folyó per menetéről és valószínű eredményéről. Egy ily, teljesen keresztülvitt per elkerülhetetlen költségeit is lesz alkalmunk függelékép bemutatni, a mint az a gyakorlatból merítettett, a mit különben egy előkelő konstantinápolyi ügyvéd állított össze számunkra. Azonban ez csak a per keresztülvitelére vonatkozik, nem pedig a per költségei felhajtására is, melyek ugyanannyi nehézségekkel és költséggel járnak, mint maga az egész per folytatása.

Es most az ügyvédi díjak! Maga a fennebb vázolt per-menet eléggé igazolja, hogy mennyi lótasá-futása, egyáltalában dolga van egy ügyvédnek a török kereskedelmi bíróság előtt folyó perben. Már a panasz benyújtása és az eljárás tényleges megindítása meg lehetős sok munkát és mindenekfelett körültekintést

igényel; még többet az eljárás folyamatban tartása és ellenőrzése, de legtöbbet a végrehajtás keresztülvitele, úgy hogy ily körülmények között egy, pl. 500 frt követelést török kereskedelmi bíróság előtt érvényesíteni akaró ügyvéd rendes díja 150 frt, a mi — bár látszólag sok — tényleg nem az, tekintve azt a csaknem végtelen hosszú időt, melyet egy ily per befejezése igénybe vesz. E mellett minden ügyvéd ily perben legalább ugyanennyi, tehát 150 frt előleget kér kliensétől, készpénz-költségeinek fedezésére. Ha már most tekintetbe vesszük azt, hogy az ily peres eljárás a legtöbb esetben csak negatív eredménnyel bír, úgy kézen fekvő, hogy az illető osztrák-magyar alattvaló, a ki egy törökországi illetőségű kereskedőn 500 frtot követel, nemcsak nem jut ezen követeléshez, hanem ellenkezőleg még legkevesebb 300 frtot fizet perköltség és ügyvédi díjazás fejében, úgy hogy ily körülmények között sokkal jobban teszi vala, ha elfogadja az adós bármily kedvezőtlennek tetsző egyezségi ajánlatát peren kívül, minthogy a per netaláni megnyerése esetén is 500 frt követeléséből 300 frtot megemésztett a perköltség. Ehhez járul azonban még az is, hogy a beperlésre szánt váltók legnagyobb része nincs szabályszerűen bélyegezve, tehát török bírósághoz már a borzasztó magas lelet miatti be sem nyújthatók.

Nem ritkán óriási munkát és aránytalanul hosszú időt igényel csak annak kipuhatólása is, hogy az illető adós hova illetőségű, minthogy számos, eredetileg hazai kereskedő idők folyamán más államok védelmébe lép át, másrészt pedig számos bevándorlott, már a hadkötelezettség miatt is, török alattvaló lesz; nem csekélyebb fáradságot s körültekintést igényel oly végrehajtásra alkalmas tárgyaknak kipuhatólása, melyek eredményesen legyenek lefoglalhatók, úgy hogy ezekről európai ember magának fogalmat alig alkothat. Szóval: a jogszolgáltatás Törökországban összehasonlíthatatlanul drágább, mint nyugaton, a mi különben az ottani általános üzleti viszonyoknak is inkább megfelel.

Es ezen nem is lehet csodálkozni, ha az ottani élet más ágait tekintjük melyek mind teljesen eltérők a mi viszonyainktól. Hogy ismét az üzleti világból merítsünk egy példát, megemlítjük, hogy míg a művelt Europa csaknem minden államában a pénzintézetek incasso-jutaléka egy promille, addig Törökországban a legkisebb és legnagyobb pénzintézetek egyaránt $\frac{1}{2}\%$ -ot vesznek inkassojutalékul.

Biztos követelések inkassojául legjobb egy-egy ily előkelő pénzintézet igénybe vétele, miók pl. a Credit Lyonnais ügynöksége vagy a Banque imperial ottomane (melynek névleges alaptőkéje 10.000.000 Livres Sterling, befizetett tőkéje 5.000.000,) a Société générale ottomane) 825.000 Livres turques befizetett alaptőkével) és a Société ottomane de change et de valeur (300.000 Livres Sterling befizetett alaptőkével). Ezek a legkiválóbb és teljesen biztos nagyobb intézetek. Ezeken kívül van Konstantinápolyban mintegy 17 bankház, melyekkel azonban már óvatosságnak kell lenni s ilyennek biztonsága tekintetében legczélszerűbb, a konstantinápolyi osztrák-magyarkonzulátus tanácsát kikérni.

Gróf Széchenyi Ödön a magyar keleti társaságról.

»Magyar keleti társaság« alakításának eszméjét penditette meg április 25-én Konstantinápolyban, az

Keleti kirándulás.

IX.

Konstantinápoly.

VI.

Nézzünk be a bazárba, a Keletnek, illetve Konstantinápolynak ezen legkiválóbb specialitásába. Óriási épületek ezek, egy kis városrész, a melyben napokig lehet barangolni s mindig újat, meg újat látni.

De vegyük sorba, menjünk legelőbb az egyiptomi bazárba, mely egyuttal a legeredetibb török jellegű. Ezen még nem fogott semmi európaiság. Maga a bazár leginkább egy alagúthoz hasonlít. Majdnem olyan sötét is. Ez a fűszer-bazár. Czég nincs sehol; az üzletek szorosan egymás mellett vannak, minden czikk szabadon. Válaszfal az egyes üzletek közt nincs s ép ezért — ha oly sötét nem volna — egy tekintettel át lehetne tekinteni az egészet.

Az egyiptomi bazártól délre a mészárosok, zöldségesek és gyümölcsárosok tartják bódéikat. Ez utca végén a zsidók bazárja kezdődik, kik itt különösen edényeket árulnak. Kissé odább az olvasókat (rózsafából) árulják. Sajátságos, hogy ez a czikk itt mily nagy üzlet tárgyát képezi, holott a török legfeljebb csak játékszer gyanánt használja. Nem lehet látni törököt lóháton olvasó nélkül. Még a jó nyakán is

van rendszeren egy-két olvasó. Tovább menve a nagy áruraktárak és szabad műhelyek vannak, hol már európaiakkal is találkozunk, a kik kivetkőztették a kereskedelmet eredeti török jellegéből.

Most jövünk csak a bazárok királyába: a nagy bazárba. A krétaszigeti labirint sem lehetett ennél nagyobb és utvesztőbb. Egy 250 négyszögletes nagy területen keresztül-kasul utcák vonulnak végig, hogy az ember számtalanszor téveszti el az utat. Ez a tulajdonképeni bazár. A világ minden czikke meg van itt, mindegyik külön-külön utcában. Legszebb benne az ékszer-bazár, káprázik bele a szem, sir a lélek, látni s nem bírhatni ezt!

Az ékszerkereskedők csaknem kizárólag zsidók és örmények.

Innen átlépünk a papucs-bazáron keresztül az u. n. zsebkendő-bazárba, mely egyuttal a keleti czikkek leggazdagabb tárháza. Ennek külseje a legszebb, de itt lehet a legtöbb pénzt is kiadni. Pénzről lévén szó, nem árt tudni azt is, hogy itt méregdrága minden. De ha vásárolni akar valaki, ígérje a kért ár harmad- vagy negyed részét, mert a becsületes török ember is megtanulta már a zsidó, meg örménykereskedőtől, hogy az ár négyszeresét kérje — tudva, hogy negyedét is alig kapja.

Ismét odább látjuk a szőnyeget és pokróczó-

kat. Szőnyeget, melyeknek egy-egy szép példánya 10—20 ezer piaster is. Persze vannak olcsóbbak is, de vannak azért drágábbak is!

Itt már erős illat üti meg szagláló érzékünket: közvetlen közelében van az illatszerek-bazárja, a rózsa-olajak különböző nemének s illatszerek szőzainak mesésen gazdag gyűjteménye.

Még csak az eredeti vászonbazárt néztük meg, azután távoztunk, mert az idő drága! Mikor fél tíz órakor d. e. kinyitották a bazárokat, már ott voltunk, s mikor elhagytuk, délutáni két óra volt, pedig jóformán alig láttunk valamit, a java még hátra volt. De hát hiába, nem lehetett, a hajó fél három órakor indul s akkorra ott kell lennünk.

A délutánt egy bosporusi sétahajózásra szántuk, élvezendő a legszebbet, mit Konstantinápoly nyújthat. Hajónk a hirtől kiindulva, felváltva az ázsiai és európai partokat érintette. Minden pillanat egy-egy új képet tárt fel, egyik szebb volt a másiknál.

Csak innen nézve Konstantinápolyt, alkothatni magának fogalmat annak fenséges voltáról. Ha ember leírni akarná e képcsoportot, valóságos istenkáromlást követne el: ezt látni kell, hogy az ember soha se kívánczozzék el onnan.

Hajónk felvitt egész Bujukdereig. Ez a diplomá-

ott egybegyűlt magyar vendégek előtt a legnagyobb magyar nagyevű s nagyérdemű fia: Gróf Széchenyi Ödön. — E tárgyban azóta több hírlapi közlemény jelent meg lapunk szerkesztőjétől részben lapunkban, részben nagyobb szaklapokban.

Most az eszme megpendítője, Gróf Széchenyi Ödön, tisztelte meg szerkesztőnk egy igen szép és érdekes levéllel, melyet közérdekességénél fogva e helyen közlünk. A levél világos fényt vet azon nemes, közhasznú munkásságra, melyet Gróf Széchenyi Ödön Törökországban folytat, a melylyel tiszteletet szerez nemcsak magának, hanem egyúttal nemzetének és hazájának, melyhez oly hosszú távollét után is lángoló szeretet és odaadó hűség köti.

Ez érdekes levél következik:

Konstantinápoly, 1889. május 19.

„Tisztelt szerkesztő ur! Becses sorait a „Brassó” f. évi május 2-áról kelt az alakítandó „Magyar keleti társulat” felől Tekintetességed által irt igen érdekes cikket tartalmazó számával együtt megkaptam, fogadja mélyen érzett köszönetemet.

1874-ik évben Ő Császári és apostoli királyi Felségének legmagasabb ajánlata folytán, néhai Abd-ul-Aziz Szultán ő felsége által egy katonai tűzoltó ezred szervezésével megbízattam; eme legfelsőbb kegyek, valamint a jelenleg dicsőségesen uralkodó II. Abd-ul-Hamid Szultán Ő Felségének irányában sok más alkalommal s legujabban is legmagasabb kegyességgel éreztetett nagylelkűsége által támogatva, sikerült csak ama nagy jelentőségű eredményeket, melyeknek kedves honfitársaim itten nemrég tanui voltak, elérni. Közhasznú, nemes feladatra való törekvés öntudatától lelkesítve s keleten nem csekély küzdelmek árán szerzett tapasztalataim segítségével arra is törekedtem, hogy bennünket a mi kedves faji rokonunk — s irántunk testvéreileg érző — leghőbb tiszteletünk s szeretetünkre méltó török néphez szorosabban fűző kapocs létrejöhesse. Erre nézve első lépésként a „magyar keleti társaság” létesítését ajánlottam.

Megdicsőült atyám azt hangoztatva: „tengerre magyar!” a cél alatt természetesen keletet értette, ezen számunkra földrajzi helyzet, faji viszony, történelmi hagyományok, sőt politikai követelmek által is kijelölt irány felé honfitársaimat kölcsönös érdekű, összpontosított üdvös törekvésre bízottam azért, mert eljöttnek véltem az időt, hogy atyám szellemében elérhessük azt, melyre Ő magasztos ténykedésekben dus élete erejének összletét szentelte, s miként azt örökbecsű irataiban áldásos, hatalmas alkotásaiban kifejezte. Ezen páratlan értékű hagyatékának az Ő általa mindég hangoztatott lelkesült odaadással, kitartással és egyetértéssel való megvalósítására minden jó magyar hazafi közreműködését okvetlenül szükségesnek vélem és szívem mélyéből óhajtom.

Tekintetességednek ez irányban már is tanúsított nemes buzgalma példányszerű, lelkesítő; kérem továbbra is hathatós közreműködését.

Isten áldása legyen a nagy cél elérésére irányzott törekvéseinken!

Éljen a haza! Éljen a magyar-török testvérisülés!

Fogadja kiváló tisztelettem kifejezését, a tisztelt Szerkesztő urnak hive

Gróf Széchenyi Ödön pása
Szultán Ő Felségének főhadsegéde,
altábornagy, a katonai tűzoltó ezred s a császári tengerészeti testőrtűzoltó hadosztály főparancsnoka.

eziai testület nyaralóhelye. Nincs is rossz gusztusok az excellenciás uraknak! Nyaralóik lábát mossa a tenger, hátát fedi a hegy.

Mintegy két órát vesz igénybe az út idáig. Innen gyalog sétáltunk fel a végállomásig, melynek neve Jeni-Mahale, a hol bevártuk az ázsiai partokról visszatérő hajót, mely visszavitt minket oda, honnan elindultunk: az új hidhoz.

De mert korán volt még a hazatérésre, rászántuk magunkat egy kis gondolázásra az Arany-szarvban. Mikor előbb hajónk végigvitt a szép Bosporuson, azhittük, hogy ennél szebb valami már nem létezik. És mikor most csolnakunk végigsiklott az Arany-szarv csendes, csak néha-néha magas hullámokat verő tükörén, mikor a csendet csak a gondola evezőcsapásai zavarták meg, azt hittük, hogy álmodunk, hogy a mesék országában, vagy legalább is valamely tündér mezei birodalmában vagyunk.

Hárman ülünk a hosszú, keskeny csolnakban, két óránál tovább élveztük e gyönyört, de nem emlékszem, hogy ez idő alatt tiz szót váltottunk volna egymással, fáj a lelkünk, megzavarni ez édes álmot.

Pedig nem volt álom, — valóság volt!

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Lapunk azon tisztelt előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük hátrálékaik mielőbbi szíves beküldésére.

Királynénk nagy veszélyben. Lapunk múlt számára már elkésve érkezett az a frankfurti távirat, mely Erzsébet királyné balesetéről tudósított. Erzsébet királyasszony, Mária Valéria főhercegnő és Ferencz Salvator főherceg kíséretében ugyanis utnak indult f. hó 22-én délután Wiesbadenből, a hol ő felsége a királyné a délelőtt még kétszer vetette alá magát a massagenak Meczger-gyógyintézetében. A massage cura eredménye fölött ő felsége megelégedésének adott kifejezést, elismerőleg jegyezte meg, hogy a gyógykezelést semmi sem zavarta meg. A szerencsétlenség, mely a külön vonatot délután 3 óra tájban érte, a frankfurti összekötő pályán történt. A raktár-épületek közelében a vonat három utolsó kocsija kisiklott, valószínűleg azért, mert igen szorosan voltak egymáshoz csatlolva. A vonaton senki sem sérült meg komolyan; csak két szolga szenvedett könnyű horzsolást. A királyné, Mária Valéria főhercegnő és Ferencz Salvator főherceg a baleset után kiszálltak a vonatról. A királyné nyugodt volt s az incidens nem zavarta meg Mária Valéria főhercegnő jókedvét. A vasuti tisztviselők sürgős intézkedésére két új kocsit csatoltak a vonathoz, mely azután d. u. 4 órakor folytatta útját. A bécsi burghban és a schönbrunni kastélyban a baleset híre nagy izgalmat okozott, mert az első táviratok az egész vonat kisiklását jelentették. Este felé a király ő felsége hosszú táviratot kapott, mely részletes tudósítás megerősíti, hogy három kocsi siklott ki s hogy azok fel is dőltek. Egy udvari alkalmazott lélekjelenléte és elszántsága akadályozta meg, hogy komolyabb szerencsétlenség nem történt. Az illető ugyanis még idejekorán vészjelzéssel a vonatot megállította.

Személyi hírek. Gróf Bethlen András főispán ur — a mint értesülünk — hétfőn vagy kedden d. e. a rendes személyvonattal városunkba érkezik.

Krause Albin a híres hypnotikus tegnapi hirdett előadása elmaradt, mert Krause nem érkezett meg Kolozsvárról. Az első előadás tehát ma este 8 órakor lesz a Nr. I. nagy termében, melyre ismételten figyelmeztetjük a t. közönséget, mert Krause előadásai csakugyan oly ritkaságok, minőket látni különösen nekünk vidékieknek nem mindig kínálkozik alkalom.

A brassói kereskedelmi kamara elnöke minap maró gunnyal emlékezett meg hírlapilag arról, hogy a kereskedelmi és iparegyesület feliratilag üdvözölte az új földmívelés-, ipar- s kereskedelemügyi minisztert s köszönetet mondott a lemondott miniszternek. A kamarai elnök ur szíves volt hozzátenni, hogy az egyesületnek volt oka rá: t. i. a szubvenzio. — Most meg a tisztelt kamara ugyanazon alkalomból feliratilag üdvözli ugyanazt a minisztert. Hát neki mi oka van rá? Talán, hogy elnézéssel legyen a miniszter a kamara semmittevése és naivitása iránt? Uram, elnök ur: ne ítélj, hogy ne ítélte!

Kinevezés. A dicsőszenmártoni állami elemi fiúiskolához a vallás- és közokt. miniszter rendes tanítót a felvinczi állami iskola tanítóját, Agyagási Sándort nevezte ki.

Jótekonyság. Bonyhán (Kis-Küküllő megye) f. évi május hó 12-én tartott ev. ref. iskola évrő vizsgálatán a magyarság nemeskeblű barátja s a jótekonyságáról híres, gróf Bethlen Árpád szép összegű pénzbeli jutalommal járult azon idegen nemzetiségű tanulók részére, kik a magyar nyelvben legtöbb előhaladást tettek. Dicséretre nem szoruló tett.

Megérdemelt elismerés. Az „Adria” biztosító társulat magyarországi osztálya egy körlevelet küldött be hozzánk, melyben közli az erdélyi vezérfelügyelőség felállítását Kolozsvárt, melynek élére Szekula Ákos vezérfelügyelő állított. A körlevél — aláírva báró Poekmaniczky Frigyes intező által — rendkívül meleg hangon emlékszik meg Szekula Ákos eddigi működéséről, a ki „ernyedetlen és hasznos munkálkodása elismerésül vezérfelügyelővé léptetett elő.” Örömmel vesszünk tudomást a városunkban is igen előnyösen ismert Szekula Ákos ur ezen előléptetéséről és működése iránt tanúsított legilletékesebb elismerésről, melyhez szívünkbelől gratulálunk neki. Nála ez csakugyan az érdem jutatalma.

Ez is magyaros! A minap a „Kolozsvár” dicsőreleg emlékezett meg arról, hogy egy németországi gyáros teljesen korrekt magyar körlevelet küldött szét. Ennek ellentétül láttunk Brassóban, helybeli czégnél egy vignettát — elegánsan kiállítva — e felirattal: *Franszic. borszesz.* A jámbor atyafi sós borszeszt akart írni.

Májálisok. Dicső-Szentmártonban javában élvezik a tavasz kellemét. E hó 19-én kedélyes majális rendezett a kereskedő ifjuság. — Kedden május 21-én

pedig örömrivalgás, zene és dobszó mellett vonult ki az állami iskolák tanuló serege tanítóik kísérete mellett a zöldbé. Délután megnrpesült az erdő. Sok szülő s vendég jött el a kis muzsasereg e tavaszi mulatóságában osztozkeeni.

Templomszentelés lesz Segesvárt a jövő hó derekán. A nagy áldozatokkal felépített szép ev. ref. templom fog felszenteltetni, a mi ismét ünnep lesz a segesvári, számban csekély, de hazafias, magyar érületben nagy, magyarságra nézve.

Megnyílt kert. A „Nr. I.” szálloda kedves nyári kertje már megnyílt.

Pályázat tanítóknak. Az Emke pályázatot hirdet a Gyergyánffy alap 50 frtos díjára. Pályázhatnak az Eötvös alaphoz jogosultsággal bíró oly tanítók, kik magyar nemzeti szempontból érdemeket szereztek maguknak. Pályázati határidő 1889 július 1-je.

A német strike. Mig a strike helyenként megszűnt s ma már a strike munkások fele ismét munkába állott, — másutt ismét kitört a strike, nevezetesen Lüttichben, hol a bányászok háromnegyede és Rechenauban, hol a szövőgyár összes munkasai beszüntették a munkát.

Umbertó ajándéka Bismarcknak. Umbertó király Bismarck hercegnek egy tömör ezüst fedelű söröspoharat vitt magával ajándékba a pohár igen értékes remekmű.

Nyilvános köszönet. Az iparos ifjak együletének május 16-én tartott műkedvelői előadás jövedelméhez még következő felülfizetések járultak: Killyéni Endre elnök ur 1 frt 40 kr., Józsa Mihály titkár ur 1 frt 40 kr., Rozsondai János jegyző ur 1 frt 20 kr., Stenner Frigyes ur 1 frt 50 kr., Mezey Ferencz, Szörcei Dávid urak 60—60 kr., Szilágyi István ur 25 kr., Bozsik Ferencz 19 kr. — Fogadják a t. felülfizetők szíves adományokért az egylet nevében kifejezet hálás köszönetünket. — A rendező bizottság.

Közigazdaság.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár látogatottsága jónak mondható; a hozatal nagy volt s a kereslet megfelelt ennek

A gabonapiacson az árak következőkép alakulak: Buza 5—5.30 frt, rozs 3—3.20 frt, árpa 3—3.50 frt, zab 2—2.10 frt, paszuly 5 frt, borsó 5—6 frt, lenese 5—10 frt, törökbuza 4—4.20 frt, fekete-borsó 4 frt.

A baromfivásár sokkal kisebb volt, mint a más évek hason időszakában, árai következők voltak: Csirke 45—80 kr, liba 1—1.20 frt, pulyka a 5—6 frt páronként, malacz 2—5 frt darabonként. — Tojás 14 darab 20 krért.

A husarak a lefolyt héten következőkép alakultak: marhahus 36 kr, sertéshus 44 kr, borjúhús 32—40 kr, faggyu 24 kr, olvasztott zsír 70 kr, olvasztott faggyu 32 kr. klgr.-ként.

Tűzifa a lefolyt héten 9—9.50 frt volt köbmeterenként.

T á v i r a t o k.

Bukarest, május 25. (A „Brassó” eredeti távirata.) A trónbeszéd még a kormánypártban is nagy visszatetszést szült. A Catargiu-kormány lemondása minden nap megtörténhetik, a kormány állása tarthatatlan.

Bécs, május 25. (A „Brassó” eredeti távirata.) Királynénk ő felségéhez számos üdvözlő távirat érkezett a veszélyből való szerencsés megmenekülése alkalmából.

Berlin, május 25. (A „Brassó” eredeti távirata.) Bismarck és Crispi között sürűen folynak a tanácskozások, melyekről azonban csak annyi séivárgott ki, hogy erősbitették a békeszövetséget.

Prága, május 25. (A „Brassó” eredeti távirata.) A lóvasut-közlekedés teljesen megszűnt két nap óta; az összes kocsisok strikeolnak.

Budapest, május 25. (A „Brassó” eredeti távirata.) A csütörtöki ülésben megkezdett a kultusminiszterium részletes vitája, mely az egytemek címéig jutott. Ugyanekkor válaszolt Baross belügyminiszter Horánszky interpellációjára a sátorlaja-ujhelyi választási mozgalomban a főispán vagy közegei törvénytelenül jártak volna el. Az ellenzék nagyon izgatott volt s folyton közbekiáltott.

Horánszky válaszára Baross erélyes hangon válaszol; a ház a választ tudomásul vette.

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)
Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Sztörényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Reichenberg A.

ajánlja Nagy-utca 531. szám alatt
lévő, teljesen

új órásüzletét

a nagyérdemű közönség figyelmébe,
hol új órák olcsó áron kaphatók és
mindennemű javítások jutányosan
eszközöltnének.

Kéri a n. é. közönség becses
pártfogását. (225) 1—3

Szám 2799—1889.

Hirdetmény.

Brassó város tanácsa ezennel közhírré
teszi, hogy a város tulajdonát képező er-
dőknél a város területén fekvő, Honte-
ruswald, Stadtwald, Hangensteinwald és
Schullerwald nevű üzemosztályokban a nagy-
méltóságú földmívelés-, ipar- és kereske-
delemügyi m. kir. miniszteriumhoz jóvá-
hagyás végett felterjesztett rendszeres gaz-
dasági üzemterv alapján összesen 22.835
m.²-re számított évi fatermés, az 1895.
vagy 1905 ik évig terjedő időre ajánlati
tárgyalás útján akár egészben, akár üzem-
osztályonként tövön az erdőben el fog
adatni.

És pedig eladás alá kerül:

az I-ső üzemosztályban	3040 m ² bükkfából
"	1225 " tölgyfából
"	3530 " fenyőfából
a II-ik	1300 " bükkfából
"	3170 " fenyőfából
a III-ik	1670 " bükkfából
"	1340 " tölgyfából
"	300 " fenyőfából
a IV-ik	950 " bükkfából
"	6310 " fenyőfából

álló évi fatermés.
Vásárolni szándékozók felkéretnek,
hogy ajánlataikat 1889. évi július 1-ének
délutótti 11 óráig a Brassó városi polgar-
mesteri hivatalhoz terjesszék be.

Az ajánlat olvasható aláírással, az
ajánlattevő címének megadásával és bá-
natpénzzel ellátva, lepecsételtén küldendő
be, s ebbe az a nyilatkozat is felveendő,
hogy ajánlattevő az ajánlati és szerződési
feltételeket ismeri s azoknak magát fel-
tétlenül aláveti.

Ezen feltételek, melyekben a bánat-
pénz összegére nézve is felvilágosítás sze-
rezhető, a hivatalos órákban a városi er-
dőhivatal által mindenkinek rendelkezésére
bocsátatnak, sőt kívánatra az érdeklő-
dőknek meg is küldetnek.

Brassó, 1889. május hó 23. án.

(1—1.) A városi tanács,

Pályázat.

Ezen folyó évi cséplési idényre
több oly gépészre lévén szükség,
kik vizsgálati és a cséplés körül
gyakorlati bizonyítványokkal bírnak
— pályázni kívánók felhivatnak,
hogy bizonyítványaikkal felszerelt
folyamodványukat június hó 10-éig
alólirohhoz küldjék és egyszersmind
fizetési igényüket is jelezzék.

Szotyori Nagy Károly.

Szotyorban, u. p. Seps-Szentgyörgy.

Szám 332.—1889. é. kkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szent-ágothai kir. járásbíró mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
a magyar királyi államkincstár végrehaj-
tatónak oláh-ivánfalvi Szirbu Miska Juon
és neje végrehajtást szenvedő elleni 11 frt
45 kr. tökékövetelés és járuléka iránti vég-
rehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir.
törvényszék (a sz. nt-ágothai kir. járás
bíró) területén lévő és Oláh-Ivánfalva
községben fekvő, a 25. számú telekjegy-
zőkönyvben A + 1. 2. 8. 9. 11—13.
15. 18. és 20. rendszámok alatt foglalt
ingatlanokra az arverést 396 frtban ezen
nel megállapított kikiáltási árban elre-
delte és hogy a fennebb megjelölt ingat-
lanok az 1889. évi június hó 11-ik nap-
ján délutótti 10 órakor Oláh-Ivánfalva
község házánál megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron aló-
li eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át — vagyis
összesen 39 frt 60 krt — készpénzben,
vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42.
§-ában jelzett arólyaninak számított és

az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám
alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik
§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban
a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
évi LX. t.-cikk 170. §-a értelmében a
bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt
át kell szolgáltatni.

Szent-Agotha, 1889. március 8.

A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága:

Avedik Simon,
kir. aljársbíró.

(218) 1—1

Hirdetés.

A csik-tusnádi fürdőbirtokosság szö-
vetkezetének igazgatósága ezennel köz-
hírré teszi, hogy a csik-tusnádi gyógy-
fürdőn ez év folytán 40.000 frtval újra
épített fürdők az 1889. évi fürdő-idényre
illetve 1889. évre, 1889. évi június hó
2-án Csik-Tusnádi fürdőn tartandó nyilván-
os árverésen haszonbérbe adatnak.

Kikiáltási ár 2000 frt.

A részletes feltételek Tusnádi fürdőn
a fürdőigazgatóságnál megtekinthetők.

A csik-tusnádi fürdőbirtokossági szö-
vetkezet igazgatóságának 1889. május hó
19-én tartott üléséből.

Dr. Betegh Antal.
titkár.

(1—3.)

Kiadó lakások.

A bolonyai 318. h. sz. a. lévő
saját házamba egy udvari lakás
azonnal és egy utcái lakás szent-
Mihály-naptól bérbe adandó. Ugy-
szintén alólírotnál egy egész új po-
litirozott butorberendezés sza-
bad kézből olcsó feltételek mellett
eladandó.

Bővebb tudósítást nyerhetni:
Inke Györgynél, Nagy-utca
506. házszám alatt.

Ugyanitt egy régi hegedű, jó
karban tartva, eladó. (222) 2—3

Egy jó könyv.

„.... A küldött könyv útmutatásai
ugyan rövid és velősek, de mintha
csak a gyakorlati használatra termettek
volna; nekem és családomnak a leg-
különbözőbb betegségi esetekben igen
kiváló szolgáltatásokat tettek! Így és ha-
sonlóképpen hangoznak a köszönőíratok,
melyeket Richter kiadó-intézete „A Be-
tegarát” című, rajzokkal ellátott könyv
elküldéseért majdnem napoként kap.
Mint az ahoz nyomtatott s a szeren-
csésen meggyógyítottaktól származó
értékes tanúsítók, az abban foglalt
tanácsok követése által még oly betegek
is gyógyulást nyertek, a kik már minden
reményt feladtak. E könyv, melyben
hosszú évek tapasztalatainak eredményei
vannak letéve, megérdemli a legkomo-
lyabb figyelembevételt minden beteg
részéről, bármilyen bajban is szenvedjen.
Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja,
az írja egyszerűen egy levelező lapra
magyar nyelven „Egy betegbarátot”
és pontos címét s címezzze a levelező
lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében.
• A megküldés ingyen történik. •

Máriaczei gyomorcsöppek.

Külön határu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Főfőmlenhatóan étvágyhiány,
gyomorgörgőség, rossz illatú lélek-
zet, feltűvadás, savanyú felbőfőzés,
kölle, gyomorhurut, gyomorgörgős,
homok- és darakepződés, túlságos
nyálkakepződés, sárgaság, undor és
hányás, fűfűzés (ha a gyomortól ered),
gyomorgörgős, székszorulás, a gyom-
ornak étellel és italokkal való
teltelése, gillisták, lép-, máj- és
aranyeres bántalmak esetében.
Egy üvege ára használati uta-
sítással együtt 40 kr., kettős pa-
laczk 70 kr.
Központi szétküldés Brády Károly
gyógyszerész által Kremsierben (Mor-
vaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvást! A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokat
hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden
üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba
kell göngyölvé lennie és a minden üveghez mellékel-
t használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy
az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyom-
tatott.

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos
J., Hornung Gyula, Jekelius J. övezgye, Kelleme-
Ferencz a „Fehér templomhoz” címzett és Schus-
ter L. K. gyógyszerárban; Fogarason Bildner
Hermann gyógyszerészeknél; Fűdvárt Schneider
Vilmos gyógyszerárban; Köhalomban Melasz Ede és
Wolff E. gyógyszerészeknél; Seps-Szentgyörgyön
Betegh Bálint és Barabás Ferencz gyógyszerészek-
nél; Tusnádi fürdőn Dobay Lajos gyógytárban.
(63) 16—25

Eladó ház.

Bolgárszegben a Csokorák 1468. szám alatti
ház, igen szép helyen, — 6 szobával, 4 pinczével,
tágas udvarral és kerttel együtt jutányosan eladó;
minden a legjobb karban van. — Venni szándéko-
zók ugyanott nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

A „Nro. 1.” nagy termében
ma szombaton és holnap vasárnap,
folyó évi május hó 25-én és 26-án — este 8 órakor —
a Hypnotizmusról
Krause Albin
nagy előadást tart.

Belépti jegyek ára: Támlásszék 1 frt 50 kr; számozott ülő-
hely 1 frt; földszinti állóhely 50 kr; tanuló-jegy 30 kr.

Jegyek előre válthatók Zeidner H. ur főtéri könyvkereskedésében
és este a pénztárnál. (226) 2—2

Június első napján az összes vasutak és hajók menetrendjei teljesen megvál-
toznak. E változások, valamint számos újítás, rendes menetidők, olcsóbb je-
gyek fürdő- és gyógyhelyekre, mérsékelt bérletjegyek.

Ezekről csak a magyar „UTMUTATÓ” ad teljes felvilágosítást.

Minden könyvkereskedésben, valamint az összes vasuti állomásokon
kapható és előlegesen már most is megrendelhető:

UTMUTATÓ,

a magyar és közös közleked. vállalatok egyedüli s hiv. menetrendkönyvének
júniusifüzete,

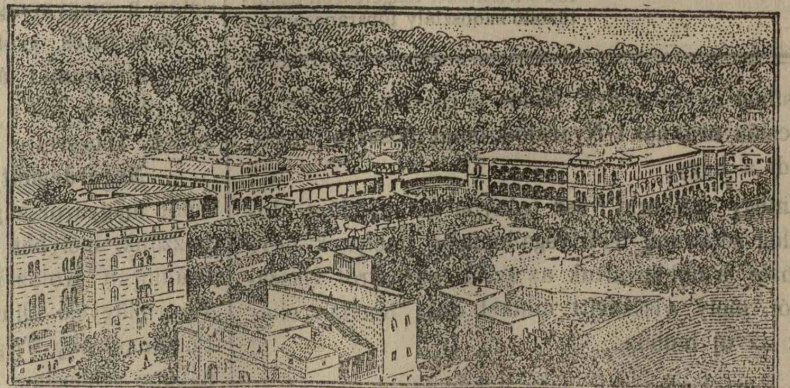
a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menet-
rendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, térképpel s sok hasznos tudu-
lával. — Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv fölöslegessé tesz minden
más külföldi hasonló könyvet, miután ebben a külföldi utazásokra nézve ép
oly pontos utasítások foglaltatnak, mint a hazaiakra nézve, sőt a mennyiben
a külföldi és idegen nyelvű könyvek Magyarországra nézve éppen semmi vagy
legjobb esetben csak nagyon hiányos felvilágosítást tartalmaznak, annál fogva
azokat felül is mulja. — Az „Utmutato” a legmegbízhatóbb és a közleke-
dési vállalatoknak kizárólagos hivatalos menetrendkönyve, minden más uta-
zási könyv, mely a hivatalos címet használja, ezt csak bitorolja s ezért óva
a intjük a közönséget az ilyen külföldi könyvek megvételétől.

Az „Utmutato” ára 50 kr., postán 60 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, Podmanitzky-utca 17. szám.

HERKULESFÜRDŐ

MEHÁDIA mellett.

Herkulesfürdő világhírű kén- és sós vizei
66° C.-ig meő természetes hőfokkal, a töb-
bek közt a következő kórokat gyógyítják: az
idült izom- és izületi csúzt, idült köszvényt,
alhasi pangást, aranyerőt, a májnak vérré való
teltelése folytán létrejött sárgaságot, váltó-
lázat, görvéllykört és más alkati betegségeket,
idült higanymérgezt, sülyt, bőrbántalmakat,
ideges fájdalmakat, különösen az ugynevezett
Ischiast (Hexenschuss), az alászállított erők ál-
tal okozott hűdéseket, a vizeleti és nemi szer-
vek bántalmait, idült bőrbetegségeket és a kül-
bőr fekélyeit, sebeket, izületi zsugorodásokat.

1887-ben Erzsébet királyné ő felsége hat
heti tartózkodással szerencsétlente ezen fürdőt.

A gyógyulást keresők nemzetközi találko-
zója. A vendégek névsorában évről-évre az
egész világ minden tájéka képviselve van;
különösen nagy látogatottságnak örvend ezen
fürdő Románia arisztokratikus köréből, Szer-
biából, Bulgáriából, Törökországból, Egyptom-
ból, Francia- és Németországból.

Idény kezdete május 15-én.

Elragadó fekvés az óriási hegyektől övezett
Cserna-völgyben. Pompás fürdőpaloták vala-
mennyi forrás számára. Nagyszerű szállodák.
Gyógyterem. Mulatságok. Zene. Séta- és kirán-
duló helyek. Hegyi utak. Massage; svéd-gyógy-
tornaszat; villanyos fürdők.

A Bécs—Budapest—Orsova—Bukarest—
Konstantinápolyi vasutvonal állomása. Ex-
keleti Expresszvonat összeköttetés és Menet-
díj-kedvezmények. Hajó-összeköttetés vala-
mennyi dunamenti országgal Orsován át, mely
utóbbi Herkulesfürdőtől két vasuti állomás.
Bécsből 14, Budapestről 9, Párisból 41, Bu-
karestből 10, Rustsukból 16, Craiovából 4 1/2,
Konstantinápolyból 29 óra alatt elérhető.

Valamennyi intézet és épület telefon öss-
zeköttetéssel és villanyos világítással bír.
Kedvező időjárás. Pormentes, ozondus le-
vegő, védett helyzet. Természeti szépségek,
bujá vegetáció, ritka fauna. — A fürdőorvo-
sokkal minden európai és keleti nyelven ér-
tekezhetni.

Az igazgatóság.